

Val Antim – Ceai de Ceylon

1. Camera oglinzilor

Când am acceptat să particip la experimentul Cubul alb, n-o făcusem nici din prietenie, nici din convingere, iar acum, chiar dacă mi s-ar mai ivi ocazia, tot nu i-aș putea mărturisi lui Yryss că întâmplarea le aranjase pe toate, că doar cu o săptămână înainte fusese aniversarea mea, că printre cadouri se afla un cub Rubick, iar fețele lui frumos colorate, după ce le-am amestecat, n-am mai fost în stare să le reconstitui. El n-avea de unde să știe că eram deja implicat într-un cub, chiar dacă era altul...

Ceea ce m-a convins în explicația lui fusese tocmai simetria pe care eu o spărsesem și n-o mai regăseam. Îmi amintesc perfect cuvintele cu care-și începuse perorația:

„Chiar dacă ești un locuitor al Exteriorului, forma unui cub îți este, desigur, familiară. O știu până și nevăzătorii, ca pe o noțiune imaginată din instinct, apoi pipăită din necesitate, iar în cele din urmă abandonată pentru o alta: sfera.

Ea este perfecțiunea lor, a noastră rămâne cubul.

Având, deci, codificată reprezentarea lui, oricând ai putea reconstitui forma multiplicând un unghi și o suprafață: descoperi astfel simetria și echilibrul, realizezi proporția prin coordonare, stăpânești contradicția. Străbați cu melancolie drumul utopic al filosofiilor care decretează conceptul de egalitate”.

Era întocmai ceea ce căutam.

Când experimentul s-a terminat, i-am putut spune ceea ce descoperisem:

— Conceptele la care te refereai tu, când mi l-ai descris, erau perfecte din afară. N-ai pomenit însă nimic despre regăsirea de sine în echilibrul presupus, despre armonia presupusă, la rândul ei, în proporții, sau despre posibila unicitate dobândită prin stăpânirea contradicției. Te întreb ca prieten, Yryss, te-ai gândit măcar un moment și la raportul uman sau numai la variabilele teoretice?

— Mă mir că nici acum, după ce ai parcurs experimentul, tot nu poți înțelege că scopul lui fusese tocmai stabilirea cu exactitate a raportului: uman, deci imperfect, cu însăși perfecțiunea, chiar dacă era creată artificial.

— Ar trebui să mă bucur. Asta însă nu clarifică experiența mea.

Era un parametru care, ca explorator uman, îl aveam – cel mai important parametru, de altfel –, dar de care nu m-am mai putut servi în Interior până nu a apărut... fisura. Presupun că tu îl eliminaseși tocmai prin concepția perfecțiunii. Unde e, atunci, elementul uman în sine, nu neapărat ca sens în cadrul experimentului?

— Ai uitat să specifici tocmai parametrul, interveni el.

— E simplu: opțiunea.

Ultimul meu cuvânt a lăsat loc tăcerii.

— Ca să mă fac mai bine înțeles – am încercat să îl ajut – sunt nevoit să revin în timp, la episodul Alissyia. Îți amintești că venise cu noi pe Pământurile Roșii, în căutare de vulgi. Fusesem la un pas de a vedea ce poate fi dincolo de moarte, dar, dintre noi, trei ea a fost singura care-a avut curajul – sau interesul? – să intre în „camera oglinzilor”. Poate pentru că ne iubea pe amândoi?

Îți aduci aminte ce ne-a mărturisit, după ce vulgii imberbi au adus-o dintr-o altă parte, în locul unde rămăsesem să o așteptăm?

„Din momentul în care m-am văzut multiplicată, uluirea m-a urmărit în fiecare gest pe care-l făceam. Știam că sunt, deodată, peste tot în spațiul acela, chiar dacă nu mă puteam vedea decât într-un singur loc o dată. Nu-mi rămânea altceva decât să mă caut pe mine însămi în sutele de mii de imagini, care erau tot atâtea sute de mii de Alissyii. Nu erau frânturi de caracter din personalitatea mea, eram de fiecare dată eu, dar alta, cea pe care puteam s-o reproduc mental prin simpla rearanjare a celor neștiute din mine!”

„Poate trecuse în alt spațiu, paralel. Sau în mai multe...”, am gândit atunci. Apoi, nemaștiind pe care dintre Alissyii am scos-o din camera oglinzilor, am încetat s-o mai iubim, din teamă de-a nu face dragoste cu propria-i negație.

— Doar tu ai încetat s-o mai iubești! mi-a replicat Yryss.

2. Experimentul Cubul Alb (raport)

Acum vei înțelege mai bine de ce cubul dinăuntrul căruia am evadat este veșnic alb. (În treacăt fie spus, eu, așa cum mă cunoști, nu m-am putut împiedica să nu trișez – când am început explorarea –, deci am adus cu mine o cutie cu cretă colorată...). Acolo dimensiunea a patra nu există fizic, ea rămâne doar în gândurile tale, ca o amintire. Și, te asigur, oricine o va căuta încontinuu.

Ceea ce nu pot să-ți explic este cum se pătrunde în acel spațiu alb al formulelor tale. Doar un lucru știut: metoda nu poate fi decât

individuală, iar ea se află în inconștientul fiecărui subiect...

Când ajungi, sentimentul de izolare te copleșește pentru că tu însuși nu mai ai nicio posibilitate de comunicare. Există doi – să le spunem – receptori, care-ți asigură supraviețuirea ținând regulat legătura cu Exteriorul. Ai mei erau căprui și înfundați în orbite după repetatele treceri prin cele patru anotimpuri din afara Cubului. Al cincilea anotimp este înăuntru, conceput – presupun – special pentru acest experiment.

Fără nume. Fără An Nou.

Cutia cu cretă colorată (dacă o ai) poate fi în oricare dintre cele opt colțuri, în niciun caz pe laturi, pentru că acolo e spațiul alb.

L-am numit „spațiul evadărilor”, deși – precum vei vedea – încercările mele eșuau continuu. Te pot asigura că am făcut-o de nenumărate ori, numai că întotdeauna când desenam o ușă pe una dintre suprafețe, cei doi receptori interveneau prompt, ștergând-o cu buretele.

În spațiul acesta tridimensional n-ai cum să le înșeli vigilența, pentru că, nefiind nici zi, nici noapte, pleoapele nu se închid. Rămâi neputincios până uiți. Apoi desenezi o altă ușă pe care ei o șterg, păstrând interiorul Cubului la albul standard destinat supraviețuirii. Oricum, ideea de-a găsi o breșă în perfecțiunea acestei gândiri va rămâne singurul sens al existenței oricui. Și va avea tendința să se materializeze. A mea s-a concretizat în Arici, unul aidoma celor din Exterior, doar că era creația gândului meu. Nu însă și opțiunea, precum îți poți da seama... Parametrul acesta îmi lipsea, Yryss!

Dacă vei încerca să speculezi posibilitatea unor interferențe în cadrul experimentului, te pot asigura că greșești. Legătura cu Exteriorul o țineau doar Stalin și Orm – cei doi receptori – printr-un procedeu asemănător metabolismului. Ei erau cei care procurau hrana. E adevărat că, orientându-mă după fructele de la desert, puteam ști cu exactitate ce anotimp era în afara Cubului. Nesemnificativ, totuși. Preocuparea mea primordială era să pot desena ușa. Să ajung s-o desenez în întregime, pentru a o putea deschide!

În al cincilea anotimp, noțiunea de mișcare, de înșiruire a evenimentelor, devine, practic, metaforică. E ca o moarte continuă, dar conștientă, și tocmai această stare de conștiență poate ordona gândurile și evenimentele produse concomitent.

Au început, deci, disparițiile Ariciului din spațiul Cubului Alb,

devenind tot mai dese și îndelungate, până ce nu s-a mai întors. La început, am presupus că ducea o viață dublă sau chiar paralelă și, prin urmare, m-am concentrat să descopăr această altă lume a lui în care evada și în care rămăsese.

După multe încercări, am ajuns s-o intuiesc, chiar să pot înțelege viața lui de dincolo, dar n-am putut să mă transfer în ea, pentru că eu nu eram o creație mentală, ca el. Faptul cel mai ciudat este că și locul retragerii lui forma tot un spațiu închis, dar mai puțin perfect, un poliedru. Evident, ALB.

Am început să comunic printr-un sistem introspectiv cu Ariciul, imaginile captate de ochii lui mici și ageri formându-se pe retina mea și parcurgând astfel toate cotloanele celui alt spațiu fără să fi intrat vreodată în el. L-am denumit, simplu, „camera albă”, pe motiv că n-am aflat cui îi aparținea.

Aproape că uitasem de practica desenului și poate că tocmai prin șiretlicul acesta involuntar am redus vigilența perceptorilor. Când mi-am dat seama, am imaginat combinarea celor două activități. Prin comunicare, degajam suficientă energie negativă perturbantă (mai ales pentru Stalin, care devenea sașiu), așa că puteam să-mi creez răgazul necesar pentru a termina ușa obsesiilor mele.

Începusem. Concentrarea mea tindea să atingă paroxismul, când a apărut din nou Ariciul. L-am simțit. Nu era ca de obicei. Apăruse ca un spectru al propriului său contur, altfel zis, o imagine a mediului bioelectric proximal, cum ai numi-o tu. Prostii! Era fantoma lui, doar că nu-mi dădusem eu seama. Îi observasem, în schimb, ostilitatea, iar comunicarea s-a întrerupt din momentul când tocmai mă pregăteam să desenez o clanță pe ușa deja terminată.

Instinctiv, am aruncat creta din mână ca să alerg după el. Din colț în colț, pe o traiectorie lineară ce urmărea îmbinarea fețelor Cubului. Simțeam că trebuie să-l prind, să-l am, să-l păstrez cu orice preț!

Eram deja asudat când am reușit să-l strâng în palme. Mi-am tras răsuflarea într-o stare de beatitudine ce nu poate fi înțeleasă din Exterior. Apoi am desfăcut palmele cu grijă. Îmi amintesc – păstrând încă senzația în timpane – că auzeam scârțâitul strident al unei uși. De mai multe ori, deschizându-se și închizându-se la loc. M-am uitat de jur-împrejur: totul era imaculat și static, vedeam conturul ușii fără clanță și undeva, într-un colț, bucățile de cretă îngrămadite. Iar

palmele mele, goale!

Sângerau însă, pline de țepi negri și lucioși.

Mă dureau îngrozitor. N-am fost în stare nici măcar să prind între degete creta aceea argintie pentru a desena clanța, am pus doar mâna dreaptă pe locul unde ar fi trebuit să fie și am apăsas. Am izbit-o cu umărul. Auzeam același sunet strident, de balamale neunse...

Apoi negura.

Când mi-am revenit, Stalin și Orm asudau din greu încercând să redea Cubului albul imaculat dintotdeauna. Creta era absorbită instantaneu și complet de bureții lor profesionali. Numai urma mâinii mele însângerate se încăpățâna să rămână la nouăzeci de centimetri de la îmbinarea a doua fațete.

Ei bine, pata aceea de sânge n-a putut fi ștearsă nici cu secrețiile lor lacrimogene, nici cu substanțe chimice corozive. Acestea însă au străpuns materialul din care era confecționat Cubul, lăsând să pătrundă cele patru anotimpuri din Exterior. Și timpul.

Acesta este raportul detaliat al experimentului tău, sau povestea evadării mele și sfârșitul lui prematur.

Cum însă anotimpurile se găsesc acum în ambele spații, îmi va trebui un timp ca să stabilesc exact unde mă află EU. Sunt sigur că nici tu nu știi. Concluzii:

— Precum vezi, de-acum încolo va trebui să incluzi în formula ta și cea de-a patra dimensiune și să găsești o necunoscută pentru pata roșie de sânge care, între timp, a devenit neagră. Ea a făcut ca una dintre laturi să nu mai fie identică cu celelalte, iar simetria și echilibrul să dispară. De aceea îți propun un cub de latură ZERO, unde să poți fi simultan și înăuntru și în afară, evitând contradicția și, astfel, accesul fantomelor din oricare altă Lume Paralelă.

Nu conta însă pe mine, eu mă retrag. În această călătorie vei pleca singur!

— Te retragi? Unde?

— Ca de obicei, în căutare de vulgi, pe Pământurile Roșii.

Nu i-am spus nici atunci că voi lua cu mine cadoul acela, devenit imperfect în mâinile mele, și care tot prin ele trebuia să-și regăsească laturile, fiecare de aceeași culoare.

3. Chipul și oglinda

Yryss era pregătit. Știa cum va fi momentul plecării și cum va fi el în acel moment. Intrase cu amândouă imaginile suprapuse în

pântecele inform al corpului străin care trebuia să-l transporte din viață înspre altceva. „Se va schimba doar sensul”, gândi, „... și dacă nu?” Dacă va merge într-o cu totul altă direcție? Ceea ce trebuia să i se întâmple acum nu se putea numi nici măcar experiment, ca în cazul cubului alb, unde avusese un cobai la îndemână. Acum el însuși era cel care urma să treacă prin moarte, cu condiția să nu rămână în ea. Tot un fel de cub cu latură zero, dar în zona neutră dintre a fi sau a nu fi. Clipa obligatorie pentru a regăsi, pură, singurătatea nomadului din spațiul fără timp, liniștea celui neurmărit, a celui ce se poate afla din nou acolo unde nu mai este niciuna dintre lumi, în afară de a lui. Nu știa dacă sufletul său era cel care voia să plece urmând un curs normal al vieții sau dacă doar executa o altă comandă, a unui alt Experimentator.

Instrumentele lui de lucru se reduceau la ceea ce putea găsi în el, deci doar la amintirile imponderabile strânse din ce-ar mai fi în stare să fure și să ascundă în spatele frunții în timpul măsurat care îi rămânea. Le va lua una câte una și le va împacheta în foițe de magneziu colorat, ca să le poată regăsi doar deschizând ochii, după ce, în întunericul trecerii, ar fi intuit culoarea ordonată de gândurile lui.

— Deci ai plecat, transmite Automatul pe frecvența undelor alfa, în timp ce el plănuiește.

„Ai plecat, Yryss?...”, răsună ecoul în pântecele inform al corpului străin.

— Nu, încă nu! mai sunt 13 femto-secunde. Am tot timpul să caut și să culeg. Am tot timpul să iau!

Prima imagine e camera îngustă și albă, cu podelele roase de șoarecii care sunt tot albi. Apar când el începe să meargă ajutându-se cu mâinile, plimbându-le pe blana lor moale, ridicându-se după fiecare atingere. Simte cu palma peretele, se cațără, se înalță și ajunge să cuprindă cu privirile întreaga podea. Se uită la puzderia de șoareci și se miră cum de-au putut să încapă atâția în spațiul acela strâmt, îngradit, incomod, dar numai al lui.

Nu-i vrea, îi alungă, știind că, dacă ei n-ar mai fi, ar putea crede că învățase singur să meargă... Tălpile lui goale pășesc și simt asperitățile urmelor de dinți în podea. „Unde s-au dus, șoarecii albi?” Îi caută peste tot în camera îngustă și nu-i vede. Nu-i poate vedea, cu ochii lui de copil, cum se cațără pe suflet...

Foița de magneziu e cărămizie. S-o ia?

— DA! transmite Automatul.

„11 femto-secunde” răsună ecoul în gândurile lui.

— Mă voi duce, fii liniștit, mă voi duce...

Yriss repetă, vocea lui nu are ecou. Culoarea cărămizie nu e un zid. Acum știe și o dă la o parte. Doar mai demult – în timpul exact al amintirii – crezuse că albul camerei era cel care îl împiedica să evadeze în spațiul din afară. Atunci a început să conceapă ființe asemănătoare lui și a sfârșit prin a se identifica cu ele. Apoi a imaginat oglinda și i-a cunoscut pe acești ceilalți, care de fapt nu erau acolo, în cameră, cu el. „Asta e lumea?” se întrebuse. Nu se afla încă pe Pământurile Roșii, deci camera lui nu putea fi camera oglinzilor Alissyiei... Le-a multiplicat și a tapițat cu ele pereții, pentru a se regăsi pe sine în diminețile când se trezea din somnul în care fuseseră cu toții împreună, la un loc cu peștii, cu valurile, cu păsările... Somnul îi arăta o altă lume, cea pe care el nu putea s-o închipuie, dar care rămânea să dăinuie tot în sufletul lui.

Griul-argintiu al foiței de magneziu are culoarea și reflexele solzilor de pește.

— Deci ai plecat, transmite Automatul.

„9 femto-secunde...” răsună ecoul.

Liniștea se transformă în sunet de pași. Recunoaște tălpile goale ale micuței Nan Tip afundându-se în pământul afinat al plantației cu arbuști de ceai. Din frunzele lor, fără să-i spună măcar o vorbă, îi preparase atunci lichidul de culoarea scoarței de pin, atât de limpede, încât și-a văzut chipul în el. Era cel al unui bărbat cu barba nerasă de două zile, cu expresia feței stâncoasă, cu priviri hotărâte și clare, imaginea bărbatului de reclamă scursă din dorințele ei odată cu ceaiul, în ceașcă. A simțit gustul amar pentru prima oară. A băut, iar micuța Nan Tip a rămas lângă el, de fiecare dată mai aproape, s-a contopit cu mâinile, apoi cu buzele, a alunecat pe pielea proaspătă și a pătruns în gândul lui ascuns, de unde n-a mai plecat niciodată. El a continuat multă vreme să și-o închipuie lasciv, ca un calmar ieșit din ocean pe plajă să îmbrățișeze femeia adormită și s-o ducă odată cu el în adâncuri, fără să știe că ea era de mult înăuntrul lui, în suflet...

Foițele de magneziu sclipesc. Ochii îl dor. Îi închide și împachetează. Ce culoare e?

— Deci ai plecat, transmite Automatul.

„7 femto-secunde. Culoare mov...”

Nu-i place. Despachetează. Preferă galbenul. Aruncă prima foiță de magneziu și caută. E amintirea de care nu se poate despărți, iar în

Întuneric, culoarea ar străluci mai puternic decât argintiul. Nu i-a mai rămas mult timp, dar trebuie să o găsească!

6 femto-secunde... 5...

E transpirat. Stropii de sudoare apar pe chipul bărbatului cu barba nerasă de două zile, cu expresia feței stâncoasă, cu priviri hotărâte și clare. Stropii au culoarea ceaiului de Ceylon, nu cea pe care o caută el.

„Liniștește-te, dragul meu. Eu sunt aici, lângă tine. Am venit pentru a te păstra”.

E vocea lui Nan Tip, nu ecoul corpului străin. E căldura ei străbătându-i celulele, învâpăindu-i sângele, topind promoroaca din suflet.

— Deci ai plecat, transmite Automatul.

— Unde să plec? urlă el, Nan Tip e vie, nu e amintire, nu o pot lua!

„În lumea pe care ți-o ofer, nu vei avea nevoie de femeie. Vei fi doar spirit, fără balastul imaginii de reclamă, creat de sufletul tău pentru ea. Acolo nu va mai trebui să procreezi. Vei lăsa în urma ta imaginea concepută de tine, nu cea închipuită în amintiri. Din camera oglinzilor tale vei intra în cea adevărată, acolo unde a ajuns Alissyia. O iubeai, nu? Sau era numai dorință carnală? Acum veți putea fi împreună. Ea a acceptat și te-a înțeles: Nan Tip a fost cadoul ei pentru tine... în lumea unde rămăseși. Era un fel de-a nu te părăsi...”

„Deci poți să optezi”, adaugă Experimentatorul.

„2 femto-secunde”, răsună ecoul în gândurile lui.

— Ești pregătit? transmite Automatul.

Mai are timpul necesar să-și aducă aminte că nu folosise foița cărămie de magneziu. Șoarecii albi erau liberi, iar el nu mai privește cu aceiași ochi de copil. Bărbatul îi vede cățarați pe sufletul lui, acolo sus, unde aveau cu ce să-și astâmpere foamea. Vede și gaura imensă pe care au ros-o în corpul străin, în care el intrase cu două imagini suprapuse pentru clipa necesară atunci. Acum i se oferă dreptul de-a alege. Nan Tip – Alissyia. „Chipul și oglinda”. Gândul acesta concretizează în mintea lui o idee pe cât de ciudată, pe atât de viclană. Mai are oare timp să o materializeze?

„Ultima femto-secundă”, răsună ecoul.

Ajunsesese în zona neutră dintre a fi sau a nu fi.

Ideea este cu el. Își degajă întreaga energie de care e capabil, ca

să se desprindă de ea.

Apoi, acum, optează.

— Deci ai plecat, va transmite Automatul pe aceeași frecvență a undelor alfa, imperceptibile creierului uman când se află în plină activitate.

Bărbatul cu barba nerasă de două zile, cu expresia feței stâncoasă, cu priviri hotărâte și clare o strânge la piept pe Nan Tip, iar stropii de pe chipul său au culoarea ceaiului de Ceylon. În jurul lor e tăcere.

— Pe tine cum te cheamă? îi șoptește ea.

Yryss va auzi, deodată cu Alissya, transmisia pe frecvența undelor alfa, revăzându-se atunci, oglindă în oglindă.

Va fi cadoul lui.